

เทศน์เช้า วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๑

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

คุณหลักธรรมสื หลักธรรมบอก “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว” สัจธรรมบอกว่า “ทำดีต้องได้ดี ทำชั่วต้องได้ชั่ว” แล้วเราว่าเราทำดีกัน ความดี ! ทำความดีเพื่อโลก ทำความดีเพื่อความดีนะ แต่ถ้าเราทำความดีเพื่อหวังผลตอบแทนนะ เราเป็นทุกข์เลย

คุณสิ คุณทางโลกเขาเห็นใหม่ เขาเป็นความดีแบบของเขา ความดีแบบโลกๆ ทำดีต้องได้ดี ทำชั่วต้องได้ชั่ว แต่การทำความดีเพื่อเรา คุณสิ...เวลาประพฤติปฏิบัติ นั่งสมาธิภาวนาทำเพื่อใคร ไม่ได้ทำเพื่อใจ มันทำด้วยอารมณ์ ความรู้สึกมันไม่ใช่ใจ

พอความรู้สึกที่ไม่ใช่ใจ ความอยาก.. ความต้องการเห็นใหม่... มันยังทำตามความต้องการว่าทำไมเป็นอย่างนั้น.. ทำไมเป็นอย่างนั้น.. มันเป็นอย่างนั้นเพราะอะไร เพราะมันเป็นต้นเหตุความทะยานอยาก

โดยธรรมชาติของมัน พลังงานของมันเห็นใหม่ คุณสิ ไฟแต่ละกองที่รักษาไว้ ถ้าไฟแต่ละกองรักษาไว้ มันจะไม่ไหม้ลุกลามคนอื่น ตัวพลังงานมันเหมือนเป็นไฟ แล้วมันมีวิชา มีกิเลส เหมือนลมเลย.. ลมมันพัดให้ไฟเข้าไปหากองอื่น ถ้าเรารักษาไฟของเรา คุณไฟของเราเห็นใหม่ ถ้ารักษาไฟของเราได้ มีสติสัมปชัญญะได้ การปฏิบัติมันทุกข์ยากๆ ตรงนี้ แม้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะไม่บอกหรือ

สงครามนะ...ชนะคุณด้วยพินนะ ไม่ใช่ชนะตนเองนะ ชนะตนเองนี้ ควบคุมไฟนี้แล้วไฟจะควบคุมตัวมันเองได้อย่างไรละ... แล้วตัวความคิดมันจะควบคุมมันได้อย่างไร ความคิดมันต้องคิดโดยทางวิชาการ คิดออกแล้ว นี่บริหารจัดการ ! การบริหารจัดการต้องทำอะไร มันคิดออกไป แต่มันไม่เคยเห็นตัวมันเองเลย

แล้วเวลาทำความสงบเข้ามา สิ่งที่มีมันเป็นพลังงานมันเคยใช้อย่างนั้น พลังงานที่มันใช้อย่างนั้นเป็นพลังงานทวนกระแส ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก ว่าทวนกระแส.. ทวนกระแสกลับเข้ามาตัวใจของตัวเอง ถ้าทวนกระแสกลับเข้ามาที่ใจของตัวเอง แล้วตั้งสติเห็นไหม

ดูเวลาเราคิด มีความฟุ้งซ่าน มีความทุกข์ พอมีสติปั๊บ ! มันหยุดเลย ถ้าสติปัญญา มันหยุดแล้ว สติมันยับยั้งได้นะ พอมันยับยั้งได้เราก็ค้นหาเหตุผล การหาเหตุผล มันเป็นปัญญาอบรมสมาธิทั้งนั้น เป็นปัญญาอบรมสมาธิเพราะอะไร เพราะมันยังออกอยู่ มันหยุดๆ ค่อยอะไร หยุดด้วยความยับยั้งของสติ

เหมือนกัน ดูสิ...เชื้อไฟที่มันยังคงมีอยู่เห็นไหม เมื่อเราเอาน้ำสาดเข้าไป มันฟู !! มอดเฉพาะที่น้ำมันดับ พอเดี๋ยวไฟมันยังคงมีอยู่ มันก็จะไหม้จนกว่าน้ำมันจะแห้ง แล้วมันก็ไหม้ต่อ นี่ก็เหมือนกัน มันเป็นสติยับยั้งไว้เฉยๆ ยับยั้งไว้มันก็เหมือนการเอาน้ำสาดเข้าไป มันก็ยับยั้งไว้ เดี่ยวมันก็ไหม้ต่อ เดี่ยวก็ไหม้ต่อ การยับยั้งเห็นไหม ถ้ามีสติแล้ว กำหนดด้วยปัญญาหาเหตุผล หาไฟ.. ไฟเป็นประโยชน์กับเรานะ

ดูสิ ! สมาธิเขาว่าคิดไม่ได้ มันตรึงในธรรมนะ เวลาที่มีสติสัมปชัญญะมันจะตรึงในธรรม นี่ปัญญาอบรมสมาธิ ! ให้มันสงบเข้ามาโดยมีเหตุมีผล ปัญญาอบรมสมาธิมันจะเห็นโทษไหม

ไฟ ! ถ้านำไปเผาผลาญคนอื่นมันก็เป็นโทษนะ ไฟ ! ถ้านำมาใช้ประโยชน์นะ ถ้าไม่มีพลังงานร่างกายก็จะไม่อบอุ่นนะ ร่างกายเรานี้มันมีไฟ.. มีธาตุไฟนะ มีพลังงานเผาผลาญอาหารของเรา อาหารที่กินเข้าไปแล้วไม่ย่อย เป็นทุกข์แล้ว.. มันเผาผลาญให้อาหารมันย่อย มันเผาผลาญเพื่อให้ร่างกายให้เลือดลมมันฉีดไปได้ เรายับเหี้ยมคู้กัน ได้เพราะอะไร เพราะไฟ.. เพราะตัวพลังงาน.. ลองพลังงานออกจากใจไป ออกจากร่างกายไป เราก็ค้างเป็นท่อนไม้ท่อนฟืนเลย ร่างกายนี้แข็งไปหมดเลย แล้วมันเป็นประโยชน์กับใคร มันไม่เป็นประโยชน์กับใคร

แต่ในปัจจุบันนี้ ถ้ามันมีปัญหาเห็นใหม่ มันแยกแยะ มันเห็นคุณเห็นโทษ ถ้าเห็นคุณเห็นโทษ ควบคุมความคิด เมื่อควบคุมความคิด มันก็จะไม่ทำลายความคิด มันทำลายความคิดไม่ได้หรอก

ชีวิตนี้เหมือนพยับแดด องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้มีธรรมนะ เห็นชีวิตเราเหมือนพยับแดด คูสิ...เวลากลางวันเราขับรถไปบนถนนเห็นใหม่ พยับแดดมันเป็นอะไร มันเป็นไอ.. มันโดนความร้อนขึ้นมาเป็นพยับแดด

ชีวิตนี้สั้นมากนะ แต่เวลาเราใช้ชีวิตกันเห็นใหม่ เป็น ๑๐๐ ปี ยาวมาก...ทุกข์มาก แลกโลกมาก.. ทำไปมาก.. ทำไปเถอะ สิ่งที่เราทำก็ทำไว้เพื่อโลก เพื่อสังคม สัตว์สังคม ที่อยู่ในสังคม สัตว์สังคมต้องเป็นสัตว์สังคมอยู่ในสังคม ถ้าสัตว์สังคมมันก็อยู่ด้วยความ ร่วมเย็นเป็นสุขเห็นใหม่ เราก็เป็นสังคมคนหนึ่ง

ปลาอยู่ในน้ำ.. ถ้าน้ำออกซิเจนดี น้ำไม่เย็นเกินไปและไม่ร้อนเกินไป ปลาอยู่สุขสบาย สังคมอยู่สุขสบาย ถ้าสังคมดีเห็นใหม่ นี่เป็นสัปปายะ หมู่คณะเป็นสัปปายะ ผู้นำเป็นสัปปายะ อาจารย์เป็นสัปปายะ อาหารเป็นสัปปายะ ถ้าสัปปายะเราทำได้ก็ทำเพื่อเรา

เพราะสังคมร่วมเย็นเป็นสุขเราก็ร่วมเย็นเป็นสุขไปด้วย ถ้าสังคมเราไม่เป็นสุขเราก็ทุกข์ร้อนไปด้วย แต่ถ้ามันมีกิเลสในหัวใจ มันไม่เห็นแก่สังคม ให้ตัวเองเป็นใหญ่ เราเป็นใหญ่ ความทุกข์ยากเป็นใหญ่ ตัวเป็นใหญ่นะ แล้วเวลาคิดมานะ...เบียดเบียนตนก่อน

คูสิ...ความโลภ ความโกรธ ความหลง มันเบียดเบียนใคร มันเกิดมาจากไหน ความโลภ ความโกรธ ความหลง มันเกิดมาจากวิทยาศาสตร์ที่ไหน มันเกิดมาจากทฤษฎีอะไร.. มันเกิดมาจากใจของคน เพราะคนมันโลภ มันโกรธ มันหลง พอมันคิดแล้วมันก็เหยียบย่ำใจของมันก่อน เหยียบย่ำใจดวงนั้นนะ พอเหยียบย่ำใจของตัวเองแล้วนะ ต้องคิดวางแผน แล้วมันเป็นการทำความดีใหม่

ความดีนะ มันต้องมีศีลมาควบคุม ปาณาติปาตา ไม่ลู่กลานเขา ไม่เบียดเบียนเขา ไม่ทำลายเขา แต่เวลาพ่อแม่สอนลูกเป็นการรุกรานใหม่ พ่อแม่สอนลูกต้องการให้ลูกเป็นคนดี ต้องบังคับมัน เด็กที่มันไม่รู้ นี่ไม่ใช่การรุกราน เห็นใหม่

ผู้ที่มีปัญญาเราจะชี้แนะเขา เราจะบอกเขาได้อย่างไร ถ้าเขามีอำนาจวาสนานะ แล้ว ออกรบมันแพ้นั่นอน เมื่ออำมาตย์จะเตือนอย่างไรก็ไม่ฟัง เขาไปถึง เขาไปโกงไม้ ไป โกงคันธนูกับกระรอก พอกระรอกไปแล้วไปโกงคันธนู เท่านั้นแหละ ! พอภัยครึ้มเห็น จึงพูดว่า

“เอ็งจะบ้าหรือ ! ไปโกงคันธนูทำไม” ก็บอกเลยนะว่า

“ก็เหมือนกัน เวลาไปรบกับเขา กระรอกมันไปแล้ว ไปรบกับเขามันแพ้อยู่แล้ว” มันมีอุบายไง มันมีอุบายเพื่อไม่ให้เป็นโทษ

การเตือน การบอก การสอน มีต้องอุบายอ้อมมาก่อน แต่ถ้าไม่ฟังก็จี้เข้าไป จี้เข้าไป ถึงที่สุดแล้วมันก็ต้องหมัดตรง มันก็ต้องสาวกันเข้าไป ถ้ามันเป็นประโยชน์นะ แต่ถ้า มันไม่เป็นประโยชน์เห็นไหม... อุเบกขา ! พรหมวิหาร ๔ ของผู้บริหาร ถึงที่สุดแล้ว อุเบกขา เรามีผู้บริหารใช้ไหม เราเป็นหัวหน้าเขา เราก็สามารถจัดการได้ทั้งนั้น เรา จัดการได้ด้วยหัวใจของเรา

“ชนะสงครามคุณด้วยล้าน เป็นการสร้างเวรสร้างกรรม”

เราจะสั่งสอนเขา เราจะบอกขุมทรัพย์ให้เขา แต่มันเป็นการสร้างเวรสร้างกรรม แล้วเขาจะเชื่อไหม แต่ถ้าเป็นหน้าที่ของเรา เราเอาหัวใจของเราไว้ก่อน เอาใจของเรา ไว้ในอำนาจของเราเห็นไหม ชนะตน !

ความนิ่งอยู่ของพระอริยเจ้า.. พระอริยเจ้ารู้นะ ! รู้ถึงใจของเรา จากใจดวงหนึ่งสู่ ใจดวงหนึ่ง

ไฟทุกกองพลังงานมันเหมือนกันไหม กิเลสในหัวใจเราก็เหมือนกัน กิเลสใน หัวใจคนอื่นก็เหมือนกัน มันเหมือนกันไหม.. มันเหมือนกัน ! แล้วคิดดูสิ กว่าเราจะ สามารถควบคุมใจของเราได้ กว่าเราจะวิปัสสนา เราจะแยกแยะ เราจะทำลายกว่าจะให้ มันสะอาดได้ มันยากขนาดไหน มันทุกข์มันยากขนาดไหน คนจะเอาชนะตนเองได้มัน ทุกข์ยากขนาดไหน

ความทุกข์ยากอันนี้ ใจของเขาก็เลศก็เหมือนเรานี่ ถ้าเขายังทำไม่ได้ เขายังควบคุมไม่ได้ มันจะทุกข์ยาก มันจะเผาผลาญเขา แล้วเราไปบอกเขา เขาก็ไม่เชื่อด้วย เขาไม่เชื่อเห็นไหม จากใจดวงหนึ่งสู่ใจดวงหนึ่ง ใจที่ได้ดับไฟในใจของตัวเองแล้ว จากไฟดวงอื่น เราแค่บอก แค่บอกทางเขาเพื่อประโยชน์ เพื่อชี้มุมทรัพย์แต่มันกลับเป็นโทษ ถ้ากลับเป็นโทษเห็นไหม

นี่ความนิ่งอยู่ของพระอริยเจ้า ! ความนิ่งอยู่ของพระอริยเจ้าเพราะอะไร เพราะพูดออกไปแล้วมันเป็นโทษใจ รู้อยู่เห็นไหม พูดแล้วเป็นคุณงามความดี นิ่งอยู่ ! แต่โลกไม่มีตรงนี้ สิ่งที่เป็นประโยชน์ เจตนาดี ทุกอย่างปรารถนาดี ความปรารถนาดีพากันตายเยอะมากเลย ความปรารถนาดี ปรารถนาดีกับใคร

นี่จะย้อนกลับมาว่า “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว” แต่กาลเทศะความเป็นไปนะ เราต้องมีสติสัมปชัญญะของเรา ว่าควรหรือไม่ควร ถ้าไม่ควรมันก็เป็นกรรมของสัตว์ใจ คำว่า “กรรมของสัตว์” มันถึงกาลถึงเวลานะ กาลเป็นอย่างนั้น เราจะบังคับให้เป็นอย่างอื่นไม่ได้ กรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กัน

ดูสิ... วุฒิภาวะของเด็ก ขณะที่เด็กมันยังไม่มีความเห็นของมัน พอโตขึ้นมาเวลาเขาเห็นได้ว่า “ทำไมพ่อแม่ไม่สั่งสอนเรา ทำไมพ่อแม่ไม่บอกเรา” พ่อแม่บอกจนหูแทบฉีก แต่ตอนเป็นเด็กๆ มันยังไม่เชื่อ พอโตขึ้นมามันก็จะไปทุกข์เสียใจที่หลังนะ “ทำไมพ่อแม่ไม่บอก ทำไมพ่อแม่ไม่สอน” เห็นไหม

วุฒิภาวะนี้กรรมของสัตว์ เวลาที่จะบอกเขาก็ไม่ฟัง เวลาที่เขาไปทุกข์ไปยากขึ้นมาเขาก็น้อยเนื้อต่ำใจว่า “ทำไมไม่บอก.. ทำไมไม่บอก..” บอกแล้วเชื่อไหมล่ะ นี่ใจกิเลสมันร้ายขนาดนี้ มันไม่เห็นโทษของมันเลย มันไม่เห็นโทษของตัวเองมันเองที่มันไม่ฟังเขา เวลามันไม่ได้ตั้งใจ มันก็ยังไม่เห็นโทษอีกว่า เขาบอกแล้วเตือนแล้วมันก็ไม่เชื่อ มันก็ไม่รู้ มันคิดไม่ออก มันคิดไม่ได้ มันคิดไม่ออก มันคิดไม่ได้หรอก

แต่ถ้ามันมาสว่างไปมืด.. มามืดไปสว่างเห็นไหม ถ้ามามืดไปสว่างก็ยังมีดินนะ มาสว่างไปมืด มาเนี่ยดีไปหมดเลย แต่เวลาไปๆ ด้วยความมืดบอด มันมืดบอด ถ้ามาสว่างไปสว่าง มันจะหาเหตุหาผล มันจะฟังเหตุฟังผลนะ

ถ้ามีเหตุมีผลเห็นไหม...กรรมของสัตว์ พันธกรรมของจิต จิตได้ดับแต่มาดี จิตได้ทำมาดี เขาชวนชวายของเขา เขาพยายามแสวงหาของเขา มันก็เป็นแบบลุ่มๆ ดอนๆ มันเป็นอารมณ์นะ มันเป็นกาลเป็นเวลา เดี่ยวอารมณ์ดี เดี่ยวอารมณ์ไม่ดี มันมีการกระทบกระเทือนกันเห็นไหม เราถึงจะต้องมีสติ มีขันติบารมี อดทนนะ ! ความอดทนนะ เห็นไหม พระใหม่จะอดทนคำสอนของครูบาอาจารย์ได้ยาก มันไม่อดทนไง

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “การอดทนของเรา การอดทนของสัตว์บุรุษ ให้เหมือนกับช้างที่ออกศึก” เวลาช้างที่มันออกศึกมันจะโดนธนู มันจะโดนทุกอย่าง เพราะช้างจะมีแม่ทัพอยู่ที่นั่น เขาต้องเข้าไปทำลายช้างก่อน ช้างเวลามันโดนยิง มันจะอดทนของมัน แล้วมันจะต่อสู้ของมัน มันจะเข้าไปเห็นไหม แต่ถ้ามันโดนสะกิด โคนอะไร แล้วมันถอย มันวิ่งหนีนะ กองทัพนั้นแพ้เลยเห็นไหม

ขันติบารมีของเราต้องมีความอดทน ถ้าเราอดทนของเราได้เหมือนช้างศึก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า เปรียบเหมือนช้างศึกเข้าสงคราม มันจะต้องโดนธนู ต้องโดนหอก โคนหลาว โคนแหลน ต้องทิ่มแทงมันตลอดเวลา มันจะทนของมันเพื่อผลประโยชน์ของกองทัพ เพื่อผลประโยชน์ของแม่ทัพ เพื่อผลประโยชน์ต่างๆ

นี่ก็เหมือนกัน เรามีขันติบารมีไหม เราจะทนของเราไหม เราจะสู้ของเราไหม นี่เป็นขันติธรรมไง พระโพธิสัตว์มีบารมี ๑๐ ทศ มีขันติบารมี มีอธิษฐานบารมี มีทานบารมี มีสมาธิ มีสติ มีบารมี ๑๐ ทศ ต้องมีบารมีของเรา ถ้าเราสร้างของเรามันจะมีความอดทน มีความยับยั้ง ความอดทนจะทำให้สิ่งที่วิกฤตมันเบาบางลง แล้วเราค่อยหาทางแก้ไข

เราจะแก้ไขของเรา เราแก้ไขขึ้นมาเพื่อบุญกุศล ทำดีต้องได้ดี ใครจะเห็นหรือไม่เห็น.. แต่เทวดาฟ้าดินเห็น ถึงที่สุดเราเห็น ทำดีแทบตายเลย มีแต่คนติเตียน ช่างหัวเขา ! เพราะว่าคนโง่หรือคนฉลาดมาก ครูบาอาจารย์ท่านว่านะ

“โลกนี้คนโง่หรือคนฉลาดมาก ขนโคกับเขาโค”

มีแต่ขนโค ภูมิปัญญาเหมือนกัน เขาโคมีสองเขา นี่ก็เหมือนกัน คนที่จะเห็นคุณงามความดีแท้ๆ คุณงามความดีที่นิ่งสงบ พุทโธ พุทโธ อยู่ที่โคนต้นไม้ เขาจะบอกเลยนะว่าพวกนี้เวลาว่างเยอะเนาะ ไม่รู้จักทำงานทำการมานั่งอยู่เฉยๆ นะ

หลวงปู่ฝั้นท่านว่านะ “เราหายใจเข้าและหายใจออกทั้งกันเปล่าๆ !” ถ้ามหายใจเข้านี้ “พุท” ลมหายใจออกนี้ “โธ” ไม่ประมาณในชีวิตนะ มันเป็นปัจฉิมโอวาทขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

“ภิกษุทั้งหลาย ! เธอจงพิจารณาสังขารด้วยความไม่ประมาณเถิด”

อย่าประมาณเล่นเล่นในชีวิต อย่าประมาณในการกระทำของเรา อย่าประมาณในอารมณ์ความรู้สึก ตั้งใจในขันติบารมี สติบารมี ศึกษาใคร่ครวญแล้วมันจะเป็นประโยชน์กับเรา ทำดีเพื่อเรา ทำดีทำไปเถิด ทำขนาดไหน ทำเพื่อจิตใจ ไม่ได้ทำให้ใครยกย่อง ให้ใครสรรเสริญ

ใครจะติฉินนินทานั้นเรื่องของเขา คำติฉินนินทานั้นไม่ใช่ความจริง ! ความจริงเราารู้เอง ทำดีขนาดไหนเรารู้ เราทำชั่วขนาดไหน เขาจะยกยอปอปั้นขนาดไหน เรารู้ ทำชั่วไว้นะ.. หัวใจมันสะดุ้งกลัวตลอดเวลา แล้วจะให้เขายกย่อง ยิ่งยกย่องยิ่งสะเทือนใจเห็นไหม

มันเป็นกรรม การกระทำ กรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กัน ขณะในปัจจุบันเรามีโอกาสได้ทำดีและทำชั่ว เราพยายามของเรา ทำดีเพื่อดี ! แล้วมันจะเป็นคุณงามความดีของเรา เอวัง